

De acht thema's van de hoorcolleges van em. prof. dr. Kitty Zijlmans in de vierdelige basiscursus 'Kunst in Mondiaal Perspectief'

Dag 1 - donderdag 17 maart 2022

1. Maken en doen

Om iets te maken zetten kunstenaars overal ter wereld materiaal in: een bepaalde substantie, het lichaam, de stem, een klank. Materialen stellen kunstenaars in staat verbeeldingskracht uit te oefenen. Ze worden erdoor aangesproken en erdoor uitgedaagd. Hetzelfde geldt voor de beschouwer. Het kunstwerk als aanwezigheid en in zijn materialiteit doet een appél op de beschouwer.

2. Affect en agency

Affect duidt op de mogelijkheid om te raken of geraakt te worden, om op te treden en een verandering, een emotie teweeg te brengen. Agency is hieraan gerelateerd. Kunstwerken worden gezien als een actor die de kracht hebben mensen te beïnvloeden en tot handelen aan te zetten, mede door toedoen van het materiaal zelf.

Dag 2 - woensdag 11 mei 2022

3. Kunst en identiteit (Ik en de Ander)

Een ieder vormt zich in relatie tot anderen, maar wie we worden wordt mede bepaald door onze omgeving, bijvoorbeeld door confrontatie met andere identiteiten, andere normen en waarden. Zo vormen we een beeld van onszelf en positioneren we ons. Hoe fungeert kunst hierin als markering van identiteit, als spiegel, als confrontatie, als bevraging?

4. Engagement

Wat zijn de ideeën over de rol van de kunst en de kunstenaar in onze gemonialiseerde samenleving? En hoe geeft de kunstenaar blijk van zijn betrokkenheid bij de wereld waarin hij leeft en op welke visies en keuzes is dit gebaseerd. Hoe wekt het kunstwerk engagement op bij de beschouwer?

Dag 3 - zaterdag 17 september 2022

5. Verhalen vertellen

Mensen vertellen verhalen. Deze narratieven zijn onderhevig aan focalisatie, deze kleurt het verhaal met subjectiviteit. Ook kunstvormen zijn te zien als narratieven en zijn niet objectief of neutraal. Hetzelfde geldt voor de 'ontvanger', die evenmin neutraal is en het vertelde een eigen kleuring geeft.

6. De band met traditie

Veel hedendaagse kunst laat een tweevoudige relatie met de wereld zien. Enerzijds verbindt ze zich met vormen van hedendaagse kunst rondom de globe (horizontale verbinding), anderzijds aan het teruggrijpen op lokale, oude cultuuruitingen, technieken, praktijken en beeldtaal (verticale verbinding).

Dag 4 - donderdag 13 oktober 2022

7. Natuur/Cultuur

In het westerse denken staat cultuur vaak in oppositie tot natuur. Veel hedendaagse kunst op allerlei plekken op de aarde reflecteert op een herpositionering van de mens ten opzichte van de natuur, op alles dat leeft maar ook op de relatie tot de 'niet-mens', zowel organisch als anorganisch.

8. Wereldbeelden

Hoe brengt de mens de wereld in kaart? Het is de kracht van kunst om de wereld ook anders te denken, andere verbanden te leggen, alternatieve configuraties neer te zetten. Hoe lezen kunstenaars de wereld? De wereld 'lezen' is zo oud als de mensheid en met dat lezen wordt betekenis gegeven, aan de omgeving, de natuur, aan sporen, aan gedrag van mens en dier.